

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona
Facultat d'Educació i Psicologia
Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA
Tel. 972 418027
nuclipaulofreire@udg.edu
www.udg.edu/nuclipaulofreire

Acta 07/2020-21

Nucli Paulo Freire (14 d'abril de 2021, norantè aniversari de la proclamació de la II República)

Assistents: Miquel Blanch, Joan Colomer, Sebas Parra, Josep Miquel Palaudàrias, Ivan Salavedra, Dolors Magret, Salomó Marquès, Marta Guillaumes i Xavier Besalú.

Lloc: Aula 251 de la Facultat d'Educació i Psicologia.

Cercle de Lectura

En Josep Miquel ha fet una breu presentació de la nostra convidada d'avui, Marta Guillaumes, professora de l'Institut de Sils i activista ecologista, entre altres coses. La Marta ha fet una síntesi entenedora i molt clarificadora del text que ens havia fet arribar amb anterioritat, "Educar en temps d'emergència climàtica. Reflexions per a una educació ecosocial amb la mirada de Paulo Freire".

Primera part: Quina és la realitat?, en 12 evidències: El creixement exponencial de la població humana i la falta de consciència; Pobresa, globalització i epidèmies, una estreta relació; Cada any s'arriba més aviat al dia de la sobre capacitat; El fenomen de la metropolització a nivell planetari; Creixement infinit, tecnocràcia i economia neoliberal; Esgotament dels recursos d'origen fòssil; Esgotament de materials, sòls i aigua; Pèrdua massiva de biodiversitat; Les tasques de cures estan quedant infraateses; Augment de les desigualtats (contestació social, fluxos migratoris); Augment dels conflictes ambientals i de les tensions militars; i Canvi climàtic.

Segona part: Quines són les respostes (individuals i col·lectives) a la crisi multidimensional actual? 4 de negatives: retallades en drets i llibertats; qüestionament dels sistemes polítics actuals; fugida virtual; i aparició de nous feixismes. Només 1 de positiva: l'aparició de la "Declaració de l'estat d'emergència climàtica".

Tercera part: Què podem fer des de l'àmbit educatiu? On apunta les que, segons ella, serien les bases per a la necessària educació ecosocial: consciència ecològica; consciència d'espècie; capacitat crítica; i capacitat per assumir el canvi.

Després de la seva intervenció, vam fer una ronda entre tots els assistents. Aquestes són algunes de les idees que es van exposar:

- Un record per a l'Arcadi Oliveres: "Tenim un món finit. Les 3 R: reduir, recuperar i reciclar".
- Els fons europeus que sembla que arribaran es volen destinar prioritàriament a: electrificar els cotxes, rehabilitar habitatges i invertir en energies renovables, tot plegat alimentant grans empreses i reproducció capitalista.

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona

Facultat d'Educació i Psicologia

Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA

Tel. 972 418027

nuclipaulofreire@udg.edu

www.udg.edu/nuclipaulofreire

- La resposta davant l'emergència climàtica a vegades és una fugida endavant (que tornin els macrocreuers al port de Barcelona) o la fugida virtual.
- Es troba a faltar un punt de rebel·lia en el món educatiu, entre els docents. Hi ha molta por...
- Cal una nova cultura climàtica (traduïda en canvis d'actitud i comportament en la població), I es fa necessari sobretot en l'àmbit educatiu no formal i informal construir respostes socials àmplies, que generin accions immediates, i prendre decisions.
- Es remarca l'esforç de la ponent per enllaçar el missatge de Paulo Freire amb l'emergència climàtica.
- La necessitat d'incorporar la vida, l'actualitat, al currículum escolar. Per exemple avui tot el tema de les vacunes i la vacunació.
- A Girona, el cas de la ciutat germana de Bluefields (Nicaragua): un exemple viu d'interculturalitat amb la població indígena en perill d'extinció pel canvi climàtic. O el perill nuclear i la seva capacitat destructiva. O la relació entre el consum de carn i la desforestació, que mostra el darrer número de La Directa.
- Amb la informació, amb les dades, no n'hi ha prou... És la ciència el principal agent desocultador de la realitat?
- Un cop ser conscients de la realitat, l'explotació de les matèries primeres a Llatinoamèrica, el paper de la Xina a Àfrica, el paper del Fons Monetari Internacional i del Banc Mundial en els suposats "miracles" econòmics (cas del Marroc, per exemple), etc., què podem fer?
- Com haurien de ser aquestes noves relacions amb la natura?
- Falten espais i temps per debatre aquestes qüestions, per abordar aquest nou horitzó... El valor de la paraula...
- En el fons, sempre arribem al capitalisme, que és a la base tant de les desigualtats com de l'emergència climàtica. Cal lluitar contra el capitalisme. El problema és el capitalisme, però també com aquest capitalisme ha colonitzat les nostres vides i les nostres ments. Per exemple, l'ofensiva que estem veient per part d'empreses multinacionals per les renovables; o la mercantilització de l'educació...
- La nostra relació amb el medi ambient és també, en primer terme, pensar en nosaltres mateixos.
- L'educació alliberadora, en el sentit de Paulo Freire, és més necessària que mai. I en aquesta línia van les propostes d'educació ecosocial.

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona
Facultat d'Educació i Psicologia
Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA
Tel. 972 418027
nuclipaulofreire@udg.edu
www.udg.edu/nuclipaulofreire

Setmana Paulo Freire

Aquest any, en Sebas ens proposa el següent:

Com cada any, des del Nucli Paulo Freire de la UdG organitzem al voltant de la primera setmana del mes de maig un programa d'activitats amb l'objectiu de divulgar l'herència política i pedagògica del revolucionari Mestre de mestres brasiler. Enguany, a més a més del 24è aniversari de la seva mort, recordem el centenari del seu naixement. Per tot plegat hem preparat, amb la col·laboració de La Guerrilla Comunicacional, un programa especial a mena de singular pont entre la memòria republicana i el simbòlic binomi Sant Jordi/P. Freire del futur cultural-educatiu somiat... recordant el cantant de Verges, un pont de mar blava «*Que desvetlli la remor de tots els temps i ens ensenyi l'oblidat gest dels rebels (...) Un pont de mar blava per sentir-nos frec a frec, un pont que agermani pells i vides diferents, diferents*». Us convidem a participar...

14 d'abril, de les 18h a les 20h, a l'aula 251 de la Facultat d'Educació i Psicologia de la UdG: Cercle de Lectura sobre Emergència climàtica, a partir del text *Educar en temps d'emergència climàtica. Reflexions per a una educació ecosocial amb la mirada de Paulo Freire*, de Marta Guillaumes i Pibernat.

20 d'abril, a les 11h, a Torre Alfons-Girona XII i Salt: Presentació a la premsa del llibre *La força del coneixement. Crònica de 40 anys de l'educació d'adults a les comarques gironines*, conduïda per Xavier Sala, director adjunt d'El Punt Avui i novel·lista, amb la presència de les autores.

21 d'abril, a les 19h, al Teatre l'Ateneu de Celrà: Estrena de la *Simfonia de l'alfabetització*, música del compositor Paco Vicianà i audiovisual de La Guerrilla Comunicacional.

24 d'abril, a les 19h, a l'Ajuntament de Sant Miquel de Fluvià: Presentació del llibre *La força del coneixement. Crònica de 40 anys de l'educació d'adults a les comarques gironines*.

29 d'abril a les 18.30h, a la Biblioteca de Figueres: Presentació del llibre *La força del coneixement. Crònica de 40 anys de l'educació d'adults a les comarques gironines*.

4 de maig, a les 10.30, al CFA Girona: Presentació del llibre *La força del coneixement. Crònica de 40 anys de l'educació d'adults a les comarques gironines* i de la *Simfonia de l'alfabetització*.

4 de maig, a les 19h, a l'Auditori de la Casa de Cultura de Girona: Presentació a Girona

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona
Facultat d'Educació i Psicologia
Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA
Tel. 972 418027
nuclipaulofreire@udg.edu
www.udg.edu/nuclipaulofreire

de la *Simfonia de l'alfabetització*, música del compositor Paco Viciano i audiovisual de La **Guerrilla** Comunicacional. **5 de maig**, a les 18.30, al CFA Girona: Presentació del llibre *La força del coneixement. Crònica de 40 anys de l'educació d'adults a les comarques gironines* i de la *Simfonia de l'alfabetització*.

Dur a terme totes aquestes activitats en temps de pandèmia demana la col·laboració de tots els que puguem perquè caldrà prendre nota dels assistents, que seran limitats (en el programa s'estimularà la gent a que s'hi apunti, a l'adreça del Nucli –en Miquel en parlarà amb en Pere).

Altres

En Pere Soler ja ha fet entrega a en Josep Miquel de l'article per publicar al Diari de l'Educació aquest mes d'abril.

El mes de maig teníem previst que l'article el fes en Juan González. En Xavier s'hi ha posat en contacte i, en la seva resposta, ha confirmat que farà l'article i que, quan s'acabi el confinament, espera poder venir a les reunions del Nucli. En parlar-ne, hem proposat a la Marta Guillaumes si voldria fer un article, a partir del text que hem debatut avui, en nom del Nucli, per publicar al Diari de l'Educació el mes de maig. La Marta ho ha acceptat a la primera i hem quedat que en Josep Miquel ja s'hi posarà en contacte per explicar-li llargada, format, etc. En tot cas, l'article d'en Juan el podríem passar al mes de juliol, que encara teníem pendent d'assignar, o bé podríem fer córrer la llista...

En Pere Soler s'ha posat en contacte amb en Daniel García Goncet per concretar la nostra col·laboració com a Institut Paulo Freire en el Diario de la Educación. D'acord amb ell, hem quedat que mirarem de fer l'article que ens toca per al mes de maig. Proposarem a en Mon Marquès si vol fer ell l'article sobre l'educació i els mestres durant la II República... En Mon ha acceptat la proposta.

En Josep Miquel ens diu que ja s'ha posat en contacte amb en Víctor Saura, del Diari de l'Educació i li ha fet saber que no ens farem càrrec de la proposta de Paco Imbernon de publicar un seguit d'articles sobre Paulo Freire al Diari de l'Educació.

Nucli Paulo Freire de la UDG

Universitat de Girona
Facultat d'Educació i Psicologia
Plaça de Sant Domènec, 9, 17004 GIRONA
Tel. 972 418027
nuclipaulofreire@udg.edu
www.udg.edu/nuclipaulofreire

En Sebas exposa que, amb la programació de la Setmana Freire no s'escapen les presentacions del llibre "La força del coneixement. Crònica de 40 anys de l'educació d'adults a les comarques gironines". Per a més endavant hi ha pendents presentacions a Salt, Llagostera, Sant Feliu de Guíxols...

En Xavier informa que ja s'han fet arribar a en Pep Aparicio els 4 articles a què ens vam comprometre per a la revista Quaderns d'Educació Contínua: un d'en Sebas i en Miquel; un altre del Seminari Taifa d'Economia crítica; un tercer de la Maria Ballbé, de l'institut de Barberà del Vallès; i un quart d'en Xavier. En Sebas informa que en V. Huedo ha acceptat de fer la il·lustració de portada.

Sobre l'expedient a la directora del CFA de Girona, en Miquel ens informa que, si no hi ha res de nou, d'aquí pocs dies el tema quedarà resolt...

Avui hem donat la benvinguda a la Dolors Magret i a l'Ivan Salavedra, que han manifestat les seves ganes de participar activament a les reunions i activitats del Nucli. Hem passat les seves adreces electròniques a en Pere perquè els incorpori al grup.

A la vista del debat que s'ha generat a la reunió d'avui sobre l'emergència climàtica, hem acordat que el continuarem a la reunió del mes de maig i hi hem convidat, si li ve de gust, novament a la Marta Guillaumes, a qui hem agraït la seva col·laboració desinteressada.

PROPERA REUNIÓ:

dimecres, 19 de maig de 2021, a les 18,00 hores
a l'aula 251 de la Facultat d'Educació i Psicologia